

Samenvatting

Zelfs in tijden van grote onzekerheid zijn de maatschappelijke baten van een verruiming van de Maasgeul groter dan de maatschappelijke kosten.

Een kengetallen kosten-batenanalyse (kKBA) geeft inzicht in de belangrijkste effecten in termen van maatschappelijke kosten en baten van een voorgenomen investeringsbeslissing. De maatschappelijke baten van een verruiming van de Maasgeul, zoals beschreven in de kKBA van RIGO research en Advies BV (RIGO), zijn in de verschillende omgevingsscenario's en gevoeligheidsanalyses groter dan de maatschappelijke kosten. Gegeven de gehanteerde uitgangspunten is dit resultaat volgens het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM) plausibel. Enkele uitgangspunten in de berekeningen vindt het KiM twijfelachtig maar dat heeft niet tot gevolg dat deze eindconclusie niet meer valide is.

kKBA voorschriften netjes gevolgd.

Voor zover nagegaan kan worden heeft RIGO de voorschriften bij het opstellen van een kengetallen kosten-batenanalyse (kKBA), op het gebied van presentatie, diepgang en algemene aannames, netjes gevolgd.

Scenariobenadering mist deel lange termijn onzekerheden.

Volgens het KiM is in de gebruikte toekomstscenario's van het Havenbedrijf Rotterdam (HbR) te weinig rekening gehouden met de onzekerheden op lange termijn in de internationale samenwerking en de gevolgen daarvan voor de ontwikkeling van het containervervoer. Dit gemis wordt echter gecompenseerd door het feit dat er een gevoeligheidsanalyse is gedaan met een somber toekomstscenario waarin aangenomen is dat het aantal Maasgeulgebonden schepen niet verder toeneemt na 2015. Het KiM deelt de verwachting van het HbR dat ongeacht het omgevingsscenario het aantal Maasgeulgebonden schepen tot 2015 fors zal toenemen.

Twijfel of de oplossing op lange termijn robuust genoeg is.

In de kKBA bestaat het nulalternatief feitelijk uit 'nietsdoen' en de kosten en baten worden slechts voor één projectalternatief gepresenteerd. Op langere termijn lopen in dat projectalternatief de wachttijden flink op. Onduidelijk is of er effectieve en efficiënte andere alternatieven zijn om het probleem ook voor de lange termijn op te lossen. Deze simpele kKBA is misschien niet direct daarvoor geschikt maar een analyse naar een robuuste oplossing op de lange termijn past volgens het KiM wel in de MIRT-verkenning Maasgeul. Robuuste alternatieven zouden bijvoorbeeld een naar tijd en scheepstype gedifferentieerde gebruiksvergoeding voor de Maasgeul kunnen zijn of aanpassing van de veiligheidsnormen voor gebruik van de Maasgeul.

Kengetallen KBA kan niet alles tot op de bodem uitzoeken maar het feit dat veel aannames uit niet-openbare bronnen komen is een gemis.

RIGO heeft voor de invulling van de kengetallen KBA een groot aantal aannames moeten doen. Omdat verruiming van de Maasgeul een uniek project is, kan er slechts in beperkte mate gebruik gemaakt worden van standaard kengetallen. Veel van de gebruikte aannames en kengetallen zijn daarom specifiek voor deze kKBA opgesteld, dan wel verzameld. Helaas zijn in enkele gevallen de bronnen waaruit deze aannames en kengetallen afgeleid zijn, niet openbaar.